Stagediving

Οπωσδήποτε οι συμβασιούχοι των stage δεν είναι μετανάστες. Οπωσδήποτε λοιπόν τα πάθη τους είναι εντελώς ξεκομμένα από εκείνα που κάνουν κουμάντο στις ζωές εκατοντάδων χιλιάδων μεταναστών στην Ελλάδα. Επομένως, ούτε για αστείο, μη διανοηθεί κανείς να συνδέσει τους μεν με τους δε - θα χάσει τον χρόνο του και δε θα πείσει ούτε τον πιο εύπιστο. Πέρα απ΄ τα αστεία όμως, τα πράγματα είναι σοβαρά και απαιτούν σκέψη. Να μερικές απ΄ τη μεριά μας:

Οι συμβάσεις stage ψηφίστηκαν στα τέλη του '90 και τροποποίηση στην τροποποίηση έλαβαν τη σημερινή τους μορφή κάπου στα μέσα της τωρινής δεκαετίας. Το σκεπτικό της σύμβασης στηριζόταν στην εξής λογική: στην αξιοποίηση με όρους "μαθητείας" ενός πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού που αδυνατούσε να απορροφηθεί ομαλά στην αγορά εργασίας (με απλά λόγια να βρει δουλειά). Η συμφωνία απ΄ τη μεριά του κράτους εμφανιζόταν πατερναλιστική. Κατανοούσε το δράμα των παιδιών του, αναλογιζόταν τις τριτοβάθμιες περγαμηνές τους και στο τέλος αξιοποιούσε κάθε θεμιτό και αθέμιτο μέσο για να τα "βολέψει". Στο δημόσιο, που διατηρεί ακέραιο τον αρχικό συμβολισμό της εργασιακής λύτρωσης από τη ζούγκλα της ελεύθερης αγοράς. Η ίδια συμφωνία απ' τη μεριά των συμβασιούχων είχε στοιχεία παιδικού παραμυθιού. Έμοιαζε κάπως με την προεφηβική προσμονή για δώρο Χριστουγέννων. Τα σχεδόν έφηβα παιδιά γνωρίζουν ότι ο Άγιος Βασίλης δεν υπάρχει, αλλά ακόμη είτε δε μπορούν είτε δε θέλουν να ξεπεράσουν τη δύναμη του μύθου. Στην περίπτωση των stage τα 30 χρόνων πλέον "παιδιά" μολονότι καταλάβαιναν ότι το πράγμα στριμοκωλιάζει, προσδοκούσαν σε έναν αντίστοιχο κρατικό παλιμπαιδισμό που θα κατέληγε στον τελικό διορισμό τους σε κάποια σταθερή θέση στο δημόσιο.

Από μόνο του το φαινόμενο δεν είναι καθόλου για γέλια. Σχεδόν 80.000 εργαζόμενοι, αρκετοί πτυχιούχοι ανάμεσά τους, δέχτηκαν να δουλέψουν από κάποιους μήνες μέχρι τρία χρόνια στα stage. Συμφώνησαν -γιατί έτσι απαιτούσε η θυσία- να πληρώνονται με κουτσούς μισθούς των 400 ευρώ, δίχως συντάξιμα ένσημα, δίχως δώρα και άδειες. Υποτίμησαν στο μισό την εργασία που πρόσφεραν, με οικονομικούς όρους, και στο ακέραιο με ταξικούς. Το σημαντικό στοιχείο εδώ, είναι ότι η υποτίμηση τελούσε εν γνώσει όλων. Συμπεριφορές σαν κι αυτή -όταν μιλάμε για έλληνες μέσου μορφωτικού και κοινωνικού επιπέδου- είναι πρωτόγνωρες. Και η πιο εύκολη αντιμετώπιση, είναι η ηθική τους καταδίκη. Αλλά η πραγματικότητα είναι κάπως πιο ζόρικη. Και για να την κατανοήσουμε θα πρέπει να κάνουμε βουτιά στο παρελθόν

Ήταν τότε που οι ρατσιστές κατηγορούσαν μεταξύ άλλων τους "ξένους" ότι "με την κατάντια τους" ρίχνουν τα μεροκάματα. Και ήταν την ίδια περίοδο που ο νεογέννητος αντιρατσιστικός λόγος συσχέτιζε τα χαμηλά μεροκάματα των "ξένων" με μια γενική ταξική επίθεση του κεφαλαίου απέναντι στη ζωντανή εργασία. Αυτός ο λόγος έβλεπε στο πρόσωπο και στα πάθη των μεταναστών την εικόνα του μέλλοντος της ντόπιας εργατικής τάξης. Εξαρτούσε μάλιστα το "χαμό" ή τη "σωτηρία" της τελευταίας από την συνείδηση της κοινής μοίρας και το αποτέλεσμα των κοινών αγώνων της εργατικής τάξης στο σύνολό της- "ντόπιας" και "ξένης". Φυσικά αυτή η συνείδηση δεν αναπτύχθηκε ποτέ κι ούτε λόγος για κοινούς ή μεμονωμένους αγώνες. Έτσι το κεφάλαιο αλώνισε χωρίς αντίσταση για καμιά δεκαπενταετία στις πλάτες των μεταναστών· που δούλευαν για ένα κομμάτι ψωμί...

Μαζί με το κεφάλαιο βέβαια εδραιώθηκαν και κάτι περίεργες ιδέες. Όπως ας πούμε ότι ποτέ... οι έλληνες δε θα φτάσουν να δουλεύουν σαν ξένοι. Και παρόλο που αυτές οι ιδέες διαψεύδονται μέρα με τη μέρα, διατηρούν ακόμη κάτι από την καθησυχαστική τους λειτουργία. Λες και το σύνθημα "είμαστε όλοι μετανάστες" αφορούσε κάποιους άλλους...